

«ДІПРОМІСТО» Український науково-дослідний інститут проектування міст — науково-технічна установа з проблем містобудування. Засн. 1930 у Харкові на базі проект. бюро НКВС УРСР і уряд. комісії з проектування міст Донбасу і Великого Запоріжжя як Держ. інститут проектування міст. Від 1944 — у Києві, від 2001 — сучасна назва. В Інституті сформовано найавторитетнішу вітчизн. школу містобудування, тут розроблялися перші для України нормативно-метод. матеріали. Протягом перших 4-х р. фахівці «Д.» розробили ген. плани 27-ми міст і великих с-щ, зокрема Великого Запоріжжя, Донецька, Краматорська, Горлівки (обидва — Донец. обл.), Кривого Рогу (Дніпроп. обл.), Одеси, Херсона, Миколаєва, Дніпропетровська. Одночасно виконували дослідниц. роботи, спрямовані на створення методик і нормативів містобуд. проектування. Важливим зрушенням у методології проектування був обґрунтований перехід від раніше розроблених однопрофіль. схем (пром., с.-г., курортних) до комплекс. схем рай. планування великих територій з урахуванням взаємодії всіх галузей нар. господарства. У «Д.» виконано наук. дослідж. щодо визначення норм забезпечення населення житлом, закладами культурно-побут. обслуговування, методів прогнозування динаміки чисельності населення, впливу різних факторів на планування і забудову насел. пунктів. Результати цих дослідж. отримали широке розповсюдження в практиці містобудування не лише України, а й усього СРСР. За проектами Інституту побудовано Виставку досягнень нар. господарства УРСР у Києві (нині Нац. комплекс «Експоцентр України»), театри в Тернополі, Полтаві, Рівному, Житомирі, Дніпропетровську, Сімферополі, Луцьку, Сумах, Івано-Франківську, Ужгороді, Хмельницькому, Кіровограді, Маріуполі (Донец. обл.), Льодовий стадіон, льодовий хокей. палац «Сокіл» у Києві, Палац спорту «Метеор» в Дніпропетровську, Укр. (нині Нац.) музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–45 у Києві, мемор. комплекс «Букринський плацдарм» у с. Балико-Щучинка

(Кагарлиц. р-н Київ. обл.), музей-заповідник «Битва за Київ у 1943 році» у с. Нові Петрівці (Вишгород. р-н Київ. обл.), санаторії «Україна» та «Гінтіаді» у Гаграх (Грузія), ім. М. Семашка в Кисловодську (РФ), «Дніпро» в Ялті (АР Крим), ім. В. Чкалова в Одесі, «Золотий колос» в Трускавці (Львів. обл.), місто рівнен. атомників — Кузнецовськ; реконструйовано Держ. театр опери та балету УРСР ім. Т. Шевченка (нині Нац. опера України ім. Т. Шевченка; Державна премія УРСР в галузі архітектури, 1990), Одес. театр опери та балету, Київ. театр ляльок, стадіон «Динамо» (Київ), корпуси Академії держ. податк. служби України (нині Нац. університет держ. податк. служби України, м. Ірпінь Київ. обл.). За проектну документацію ген. схеми планування тер. України 2003 низку працівників Інституту відзначено Державною премією України в галузі науки і техніки За уряд. рішеннями «Д.» тривалий час координував дії бл. 50-ти різнопрофіль. н.-д. і проект. інститутів та організацій. У структурі — архіт.-планувал. та архіт.-буд. управління, інж.-планувал. відділ, базовий центр технологій геоінформ. систем, навч. наук.-вироб. комплекс. Має філії в Рівному, Івано-Франківську та Луцьку. Осн. напрями діяльності: дослідж. в галузях регіон. планування, містобудування, охорони природи; розроблення всіх рівнів проект. документації в галузях регіон. планування, містобудування, архіт.-конструктор. проектування та інж. планування, ландшафт. архітектури, впровадження геоінформ. технологій; розроблення проектів законів та нормативно-правових актів для реалізації держ. містобуд. політики. Від 2000 Інститут видає збірник наук. пр. «Досвід та перспективи розвитку міст України». Серед провід. фахівців — **П. Альошин, В. Андреев, Д. Богорад, В. Єлізаров, А. Ізраїлевич, О. Касьянов, З. Кудріані, І. Мазозєнов, О. Малишенко, І. Мезенцев, В. Новиков, В. Орехов, Б. Приймак, Н. Солофненко, А. Станіславський, П. Хустов, В. Шелейховський.** Нині в «Д.» працюють 300 осіб. Директор — **Ю. Білоконь** (від 1993).

І. М. Шестопа

Бібліографічний опис:

Діпромiсто, Український науково-дослідний інститут проектування міст / І. М. Шестопа // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26486>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).